

přikládá dovolatelka dopisu ze 7. června 1916, jímž prý zajistila žalobci nárok na 5%ní dohodné, ale jen ve spojení s nabídkou a v závislosti na podmínce, že dostane příslušnou dodávku na podkladě této nabídky, nelze souhlasiti. Nebyly dle doslovu dopisu nabídka a slib 5%ního dohodného nerozlučitelně spjaty, takže netvořily nedělitelného celku. Naopak z toho dopisu plyne, že v čisté ceně nabídky žalované firmy je započten 5%ní rabat pro žalobce v předpokladu, že k dodání stroje na základě nabídky a za ceny v ní uvedené dojde, že tedy 5%ní dohodné bude splatno jedině, bude-li prodej stroje uskutečněn a dojde-li k zaplacení kupní ceny. Jiný smysl, zejména ten, jak činí to dovolatelka, do dopisu nemožno vkládati. Neboť, že by se hyla žalovaná firma chtěla zavázati v nabídce uvedenou kupní cenou na budoucnost bez obmezení, když ceny všeho zboží stoupaly, nelze předpokládati, nýbrž měla v nabídce uvedená cena sloužiti jen k žalobcově orientaci. Z té okolnosti, že žalovaná firma odměny neodvolala, a že ještě v roce 1918 uznávala svou povinnost k 5%nímu dohodnému, ovšem jen v části uvedené roku 1916 v nabídce, nutno usuzovati, — nehledíc ani k tomu, že peníz žalobci skutečně přiznaný daleko převyšuje 5% této částky — že mandát daný žalobci oním dopisem byl všeobecný, při čemž se předpokládalo, že prodaný stroj bude i zaplacen. Zda bylo v roce 1918 žalované firmě vůbec nějakého sprostředkovatele třeba čili nic, jest nerozhodno, neboť dovolatelka věděla, že žalobce to byl, jenž firmu M. na prodaný generátor upozornil, tedy strany svedl za účelem tohoto obchodu.

Čís. 4050.

Není závady, by spor o oddělení byl zahájen proti úpadkové podstatě, zastoupené úpadkovým správcem, nikoli přímo proti úpadkovému správci.

Tím, že kdosi třetí odstranil ze zastavené věci znamení, zastavení naznačující, nezaniklo ještě zástavní právo.

(Rozh. ze dne 8. července 1924, Rv I 745/24.)

Žalobě na úpadkovou podstatu, zastoupenou správcem úpadkové podstaty o uznání, že za pohledávky žalobkyň ručí stroj, náležející do úpadkové podstaty, jako zástava, bylo o b ě m a n i ž š í m i s o u d y vyhověno, o d v o l a c í m s o u d e m z t ě c h t o d ů v o d ů: Provádějíc vytýkanou zmatečnost řízení a rozsudku uvádí odvolání, že jedná se především o otázku oprávnění k žalobě a že dle Šu 6 (2) konk. ř. měl býti žalován správce úpadkové podstaty a nikoliv úpadková podstata. Úpadková podstata nemůže prý býti stranou a nemá procesní způsobilosti, takže řízení jest dle Šu 7 c. ř. s. zmatečným. Vytýkané zmatečnosti tu není. Jak odvolání samo uvádí, jedná se vlastně o pasivní oprávnění k žalobě. Jest pravda, že dle Šu 6 (2) konk. ř. spory o nároky na oddělení mají býti zahájeny jen proti správci upadkové podstaty a nikoliv, jako spory odstavce třetího Šu 6, proti úpadci. Jest však lhostejno, zda poznačuje se v žalobě jako žalovaná strana správce úpadkové podstaty jako takový, či úpadková podstata, ze které věc má

býti oddělena, zastoupená správcem. O nějakém nedostatku pasivního oprávnění k žalobě a zmatečnosti rozsudku a řízení dle §u 7 c. ř. s. nemůže býti řeči. Rovněž i po stránce právní posoudil soud své stolice věc správně. Že jde o symbolické nabytí zástavního práva žalobkyní (pozůstalostí Viléma Sch-a) ku stroji (selfaktoru) po rozumu §u 452 obč. zák., odvolání již samo přiznává. Jak dlouho plechová tabulka o zastavení stroje byla na něm na místě viditelném upevněna, jest zcela nerozhodným. Neboť symbolickým odevzdáním stroje do zástavy nabyté právo zástavní v tomto případě mohlo pominouti jen způsobem §u 467 a násl. obč. zák., a nikoliv však tím, že tabulka o zastavení po krátké době dlužníkem se stroje byla odstraněna, jak tvrdí odvolání. Nabyté právo zástavní trvá dále i oproti správci vyrovnacímu, pokud se týče úpadkovému, jemuž přísluší jen správa a zpeněžení podstaty a rozdělení výtěžku mezi věřiteli, který však k věcem tvořícím úpadkovou podstatu, tudíž ani k zastavenému stroji žádného věcného práva nenabyl. Právo zástavní vyhlášením úpadku nebylo dotčeno (§ 11 konk. ř.) a, poněvadž nepominulo, nebylo třeba je obnovovati opětným upevněním viditelného znamení o zastavení stroje, jak odvolání vytýká. Žalobkyně nedomáhají se také obnovení práva zástavního, nýbrž zjištění práva zástavního řádně dne 8. dubna 1922 nabytého a neuznaného.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Nesprávné posouzení právní spatřuje dovolatelka v tom, že odvolací soud neposoudil správně otázku pasivní legitimace, a dále, že odstraněním tabulky na stroji jako znamení symbolického odevzdání zástavy, určeného k tomu, aby každý měl vědomost o uskutečněném zastavení takto poznamenané věci, nepřikládal toho právního významu, jaký mu sluší po zákonu přikládati. V oné příčině jest přisvědčiti odvolacímu soudu, že podle § 6 (2) konk. ř. mají býti spory o nároky na oddělení zahájeny jenom proti správci úpadkové podstaty; leč odvolací soud právem považoval za lhostejno, zda poznačuje se v žalobě jako žalovaná strana správce úpadkové podstaty jako takový, či úpadková podstata, ze které má věc býti oddělena, zastoupená svým správcem. Slova »jenom proti správci úpadkové podstaty« v onom předpisu mají pouze význam ten, že procesní řízení jest proti každé jiné, na úpadkovém řízení účastněné osobě vyloučeno. Správce podstaty nevystupuje tu však nikterak osobně, nýbrž jako zákonitý zástupce na místě úpadce, a žalobním žádáním nemá a nemůže býti zasaženo vlastní jmění správce, nýbrž právě úpadková podstata. Tím se stává tato vyvolaná otázka pasivní legitimace otázkou vkusu, mělo-li vzhledem k citovanému předpisu o žalované straně užitého rčení v této formě býti užito, ale v podstatě bylo vyhověno zákonu. Ani v druhé příčině nelze uznati, že odvolací soud řečenou otázku právní řešil nesprávně. Podle §u 452 obč. zák. nahrazuje odevzdání znameními věcné odevzdání (§ 451 obč. zák.) jenom u takových věcí, u kterých je toto poslední vyloučeno. »Znamení« musí býti tak uzpůsobeno, aby se z nich mohl každý snadno dověděti o zastavení. Jako věcné odevzdání (§ 451 obč. zák.), tak i odevzdání znameními (§ 452 obč. zák.) představuje pouze jediný, jedenkrát

vykonaný úkon, nikoli trvalé jednání, nebo jednání ustavičně se opakující, neboť, má-li toto jediné odevzdání znamením láležitosti řu 452 obč. zák., zástavní právo už se jím uskutečňuje. Dovolatelčino mínění, že odstranění tabulky na stroji jako znamením symbolického odevzdání zástavy, určeného k tomu, aby každý měl vědomost o uskutečněném zastavení takto poznamenané věci, zaniká n a b y t é p r á v o z á s t a v n í, nelze schváliti, neboť to není ani jeden z případů, se kterými zákon spojuje zánik zástavního práva. Není to akcesorický zánik, spojený se zánikem pohledávky, (§ 469 obč. zák.), není to vzdáním se věřitelovým zástavního práva zákonitým způsobem (§ 467 obč. zák.), není to bezvýhradným vrácením zástavy věřitele dlužníku (§ 467 obč. zák.), není to zánik uplynutím času na jaký bylo omezeno zástavní právo (na příklad případ řu 256 ex. ř.), není to zničením zástavy (§ 467 obč. zák.), není to střetem zástavního práva s vlastnickým v jedné osobě (zánik podle řu 1445 obč. zák.), není to exekucním prodejem zástavy, není to vydržením vlastnictví k zástavě, není to případem čl. 306 obch. zák. Tomu nasvědčuje zřetelně poukaz řu 451 obč. zák. na převod vlastnictví u movitých věcí, k němuž jest potřebí pouze jednorázového úkonu, nikoli právního jednání dlouhotrvalého. Trvalo-li zástavní právo i po odstranění tabulek — ať to bylo vykonáno kýmkoliv, pak zahájením úpadkového řízení nebylo dotčeno a jest rozsudečný nález ospravedlněn v zákoně (§ 11 konk. ř.). Dovolatelčinými vývody nebyly vyvráceny správné, věci i zákonu vyhovující důvody napadeného rozsudku, na něž se poukazuje, a jež dovolací soud sdílí, proto bylo dovolání, jež se ukázalo bezdůvodným, upřiti úspěch.

Čís. 4051.

Vlastnost směnečného rukojmího jako takového musí vyplývati ze směnky samé.

(Rozh. ze dne 8. července 1924, Rv I 926/24.)

Směnku, slibující zaplacení v množném čísle (zaplatíme) a adresovanou Hynku S-ovi, podepsal Hyněk S. a Josef K. Žalobu na Josefa K-a na zaplacení směnečného peníze procesní soud první stolice zamítl. Odvolací soud rozsudek potvrdil. Důvody: Odvolatelka tvrdila v první stolici a na tomto stanovisku stojí dosud, že Josef K. podepsal směnku, z níž je žalováno, jako rukojmí, a musil proto i soud procesní vycházeti při svém rozhodnutí z tohoto žalobního údaje. Každá směnka jako papír, pro něž předpisuje zákon zvláštní formu, musí míti určité náležitosti a k němu patří i podpis vydatele (čl. 4. čís. 5. a 96. čís. 5. sm. ř.). Ze směnky, již se jedné z těchto náležitostí nedostává, nevzniká směnečný závazek a prohlášení (indossement, accept, aval) na směnce takové přicházející, nemají směnečnou platnost (čl. 7 a 98 čís. 1. sm. ř.). Směnka, jejíž pravost odpůrkyně ani nenapadá, je napsána na tiskopisu, jakého se užívá u směnek vydaných a obsahuje dokonce i jméno trasáta, tím je Hyněk S., při tom však neobsahuje příkazu, že směnečný peníz zaplatí. Slib ten je učiněn v čísle množném. Dle toho není směnka ta ani pravou směnkou vydanou dle čl. 4. sm. ř., ani čistou